

SZERZŐINK

Ablonczy Balázs (1974) történész (Teleki László Intézet)
b.ablonczy@tla.hu

Deáky Zita (1955) etnográfus (Szent István Egyetem,
Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar)
deakyzita@freemail.hu

Eőry Gabriella (1974) történész Ph.D. hallgató (ELTE BTK)
eoryga@freemail.hu

Heltai Gyöngyi (1958) Ph.D. hallgató (Université Laval, Québec)
heltaigy@hotmail.com

Horváth Gergely Krisztián (1974) szociológus (ELTE TáTK Szociológiai Intézet)
hktm@ludens.elte.hu

Kiss László (1975) szociológus, Ph.D. hallgató (ELTE TáTK Szociológiai Intézet)
laskiss@freemail.hu

Kövér György (1949) történész (ELTE BTK Gazdaság- és Társadalomtörténeti Tanszék)
kovgyuri@ludens.elte.hu

Nagy Ágnes (1976) történész, Ph.D. hallgató (ELTE BTK Atelier)
porhintes@freemail.hu

Paksy Zoltán (1968) történész–levéltáros (Zala Megyei Levéltár)
paksyzoltan@freemail.hu

Sohajda Ferenc (1975) történész (MTA – BKAE Demográfiai Kutatócsoport)
sohajda@hotmail.com

Szabó Dániel (1946) történész (MTA Történettudományi Intézet)
szaboda@hotmail.hu

Takács Erzsébet (1974) történész–szociológus, Ph.D. hallgató
(ELTE BTK – ELTE TáTK)
gomul@freemail.hu

CONTENTS

POLITICS AND POWER IN SOCIETY

Kövér, György:	Performations I. “Jewish Society” in Tiszaeszlár on the Eve of the Great Trial	5
Szabó, Dániel:	Participants of the Military Service Protests	43
Eőry, Gabriella:	Officers and Members of the National Casino between 1883–1943	61
Paksy, Zoltán:	Grand Politics from a Small Perspective: the 1935 Parliamentary Elections and their Background in Zalaegerszeg	88
Kiss, László:	Health and Politics – Preventive Health Care in Hungary in the First Half of the 20 th Century	107
Nagy, Ágnes:	Power – Housing – Society. Tenants of a Lipótváros Apartment House between 1941 and 1960	138
Heltai, Gyöngyi:	Sári „Zsazsa” Fedák (1879–1955), as a “Place of Memory”. On the Necessity of the Revaluation of the Hungarian Boulevard Theatre Tradition	167

SOURCES AND INTERPRETATIONS

Ablonczy, Balázs:	The Days of His Excellency. An Attempt to Analyze the Calendar of Prime-Minister Pál Teleki	193
-------------------	---	-----

PANORAMA

Takács, Erzsébet:	Pragmatical Sociology of Luc Boltanski (About a Conference)	208
-------------------	---	-----

BOOKS

Krász, Lilla: A bába történeti szerepváltozása a 18. századi Magyarországon	– Deáky, Zita	216
Vonyó, József (szerk.): Várostörténet, helytörténet. Elmélet és módszertan	– Horváth, Gergely Krisztián	221
Tomka, Béla: Családfejlődés a 20. századi Magyarországon és Nyugat-Európában	– Sohajda, Ferenc	228
Noiriél, Gérard: Penser avec, penser contre – Itinéraire d'un historien	– Takács, Erzsébet	236
Contributors		239
Contents		240
Abstracts		242

ABSTRACTS

Ablonczy, Balázs: *The Days of His Excellency. An Attempt to Analyze the Calendar of Prime-Minister Pál Teleki*

The study attempts to approach an often used historical source from a new angle. With the help of the 1939 calendar of Pál Teleki (1879–1941) geographer, politician and prime-minister, it attempts to trace the mechanisms of the government head's exercise of power, his confidantes and the manners in which his principle were put into practice. The author has created a table of the prime-minister's visitors and attempted to draw conclusions by grouping the 2164 items and the 554 visitors/events. It is worthwhile to note that the names of many of the most often consulted public figures and officials do not appear in the history of politics. The result of the study is a description of how the prime-minister attempted to make use of the members of the network he had built between the two world wars: university professors, experts, heads of associations. At the same time, the work also contains a new contribution to the history of the Hungarian conservative movement: it presents a more balanced picture of the relationship between the group of István Bethlen (1874–1946) and Teleki, pointing out that though Bethlen and Teleki made rapport relatively often, their networks were quite separate without many significant common elements.

Eőry, Gabriella: *Officers and Members of the National Casino between 1883–1943*

The purpose of the study is to carry out an empirical investigation into the officers and members of the National Casino. The institution was founded in Budapest in 1883 and became one of the most important scenes of the social life of the dualistic period, second only to the Hungarian Casino.

The almost 800-record sample from the officers and members of the National Casino formed the database on which we have examine the age, residence, occupation, political activity and wealth status of the members. The results show that members of the National Casino were senior state employees, landed gentry, attorney, judges and intellectuals, usually without a mandate in the Parliament, and less that on third of them had estates larger than 100 acres.

Beside the empirical analysis of the data, the study also attempts to analyze the self-definitions offered by various available contemporary texts. The sources for this were the texts of the lectures and ceremonial speeches held in the Casino as well as the casino reports published in contemporary newspapers. We have

found significant discrepancies between these even during the dualistic period: while the members themselves were loath to refer to themselves as gentries, external observers all refer to the National Casino as the casino of the gentry. Later on the self-perception of the members and the view of outsiders become unified: during the two world wars the casino was defined as the casino of the middle classes.

Comparison of these two sets of sources shows that the National Casino perceived as the casino of the gentry had actually been the meeting place of a well-definable segment of the middle class.

Heltai, Gyöngyi: Sári „Zsazsa” Fedák (1879–1955), as a “Place of Memory”. On the Necessity of the Revaluation of the Hungarian Boulevard Theatre Tradition

This study focuses on the mechanisms of the cultural appropriation of an important mass culture personality in the context of the totalitarian communism. It claims that the locally and internationally recognised Hungarian boulevard theatre tradition of the 1920–1944 period was forcefully discredited as “bourgeois” after 1949, when Hungary became a part of the Soviet Empire and when the socialist realist aesthetics invaded even the music theatre practice. For demonstrating the cultural and political importance of this forgotten profane tradition, the paper examines the case of the greatest Hungarian operetta prima donna of the first half of the twentieth century, by using the concepts of “place of memory” (Pierre Nora) and “circulation of the social energy (Stephen Greenblatt). In the introduction the study outlines how Sári „Zsazsa” Fedák has functioned as a place of memory during her forty years of carrier and explains by example some extra theatrical, political meanings of her personality, of her roles, of her hits, by presenting and commenting a few citations from the well known theatre weekly of the pre-war period, the *Színházi Élet*.

In the first part, the study tries to show that it was precisely her “place of memory” status, why Sári „Zsazsa” Fedák had been chosen as a symbolic figure for the communist political propaganda campaign, fought against the cultural heritage of the “Horthy era”, the 1920–1944 period, stigmatised as “fascist.” By using literary analyses, the study examines how the communist cultural politics has appropriated the genres and the devices of the condemned boulevard tradition in order to undermine the popularity of Fedák and the whole mass culture tradition represented by her, to bind it to fascism and to declare the necessity of the total renewal of the light entertainment, based on socialist realism. The study explores how the well known operetta lyrics, attached to the legendary roles, interpreted by Fedák were parodied, politicised in the communist humour magazine *Ludas Matyi* in the 1945–1947 period, in order to alienate the audience from the

actress, who was first condemned to prison by the people's tribunal, than banned from the socialist stage forever and evacuated from Budapest.

The paper concludes by analyses of three detailed secret reports, written about Fedák's funeral in 1955. These official reports reveal how, despite the artificial erasure of the actress from the public discourse, the communist Party was afraid of the reactivation of her memory, even ten years after her banning from the stage. Using these reports the study exposes how the actors and spectators, who organised her funeral, used this occasion for contesting the official depreciation of Fedák and for emphasising her "place of memory" status.

Kiss László: Health and Politics – Preventive Health Care in Hungary in the First Half of the 20th Century

The processes of the emergence of the independence of preventive health care, the organization of preventive health care institutions and the increasing role of the state in the functioning of the system were central to the development of the health care system in Hungary between the two world wars. The National Stefánia Alliance, founded during World War I., aimed at establishing the system of the protection of mothers and infants. Though it received no support, the Stefánia Alliance pursued its activities as a public association and began the creation of the system in the cities, as it was unable to provide health protection to the rural population due to insufficient resources. The first substantial change was the establishment of the National Public Health Institute (OKI). As a state budgetary organization, OKI became the main organized and manager of preventive health care in Hungary by the mid-thirties. Thanks to the bacteriological examinations, water sampling and the production of vaccines in OKI as well as the health protective activities of the Green Cross organization under the auspices of the institution, the provision of preventive care to the rural population started and achieved significant results within just a few years in the struggle against such devastating infections as tuberculosis, diphtheria and typhoid fever.

During the thirties, the proponents of state management and those of social management, the Stefánia Alliance and OKI fought a hard struggle for the supervision and organization of and hegemony over the preventive health care system. The struggle ended with the victory of state management: Stefánia Alliance folded up at the end of 1940, its institutions and staff of experts were taken over by OKI. Preventive health care became a state task, the Green Cross Health Protection Services was elevated to the rank of a state institution.

Kövér, György: Performations I. “Jewish Society” in Tiszaeszlár on the Eve of the Great Trial

A lot has been written about the 1882–1883 Tiszaeszlár-case, nevertheless the overview provided by modern historical studies appears to be rather scanty. The subject of the present study is not as much the trial in Nyíregyháza, but the society of Eszlár on the eve of the trial. Our approach could be defined as one of micro-level social history. As a first step, we shall describe the Jewry of Eszlár on the basis of their own sources and the findings of the investigation. We have established the socio-historical basis for the study using local sources (birth registers, terriers, electoral lists), using the documents of the investigation and the trial to supplement, detail or, if necessary, to animate these. Beside the composition of the population of the village Jewry, its position within the settlement structure of the Old and the New Village, its occupational structure, house and land properties and financial structure, we have also analyzed the internal relationships and conflicts within the branch parish. The sources show a recently settled and conflict-ridden community that had already become differentiated during its formation, where the forces of disintegration appear to be stronger than those of cohesion.

The indictment presumed that the “murder” had been committed by vagrant, rather than local Jews, abetted by the Jews of Eszlár and Máramaros. The diachronic socio-historical analysis of the village shows that those Eszlár Jews whose were worse off, had less prestige, were less integrated within the social network and had many conflicts had a better chance of becoming defendants, rather than witnesses in the trial. This, however, does not imply that we intend to postulate a unidirectional causal relationship between society and politics.

Nagy, Ágnes: Power – Housing – Society. Tenants of a Lipótváros Apartment House between 1941 and 1960

In 1944–1945, in 1951 and in 1956 the population of Budapest underwent waves of migration due to the violent intervention of political powers. The round-up of the capital’s Jewry in July 1944, the siege of the city, the 1951 deportations and the wave of emigration in 1956 were all movements of the population that led to the vacancy of masses of tenement flats and brought about the spatial and social restructuring of the population of Budapest’s rental zone. Replacing the rental flat market of the period between the two world wars, the framework for the forced movements between tenements flats during these three periods – that are easily discernible in the written sources due to their clear temporal limits – was the system of the distribution of flats overseen by the authorities and later centralized by the state. The system of the requisition and distribution of flats qualified as Jewish following March 19th 1944 was carried on in 1945 – for flats

over a given size – to manage the mass homelessness caused by anti-Jewish measures and the siege, and became permanent as the party-state centralized it. Highlighting the waves of the movements of the population between the turn of the 1930's-1940's and 1960 due to the forced intervention of political powers, and viewing these in the context of the housing system allows us to examine the long-term changes in the composition of the population of the rental districts of Budapest.

Examination of the long-term changes of the composition of society is possible in several temporal segments on the basis of quantifiable census data, electoral registers and the housing registers containing the occupation of the dwellers. Comparison of these segments makes it possible to identify the extent to which such occupational-social groups were affected by the movements, the changes in their proportion within the entire population, their disappearance or, on the contrary, their continuity. Reconstructing the changes in the tenants of a single building between 1941 and 1960 within Pest's inner rental area, Nádor utca 5. in the Lipótváros district, tracing the movements of individuals and families between the flats on the micro-level brings to light the mechanisms underlying such movements. Behind the statistically measurable changes in the proportions of the various social-occupational groups, we are able to grasp the spatial structure of the movements between the flats and the personal – family, career, domestic – relationships organizing occupations and co-tenancies that underlie the practices of adaptation or resistance within the boundaries set by the political powers.

Paksy, Zoltán: Grand Politics from a Small Perspective: the 1935 Parliamentary Elections and their Background in Zalaegerszeg

The study provides insight into the political conditions of Hungary between the two world wars through the examination of the general elections in a small rural town. Three parties entered the election race: the authoritarian, conservative party that had governed the country since 1920, and whose leader, Gyula Gömbös intended to convert into a movement party with a broad social basis, primarily according to the existing Italian example. The two other parties belonged to the opposition, but their political directions were substantially different. The candidate of the Catholic Christian party proclaimed the revival of the political system of the pre-World War I liberal Habsburg Monarchy. Opposing this, the candidate of the radical, extreme right Arrowcross movement was a follower of the German Nazi party. Analysis of the voted indicates that there is a correlation between the votes cast for the different parties and the existence of certain social groups. Thus, the governing party was primarily supported by the population of the town, especially by officials and intellectuals. As the ballot was open, we pre-

sume that the choice of those voters who had a stable livelihood was motivated by their loyalty to the powers that be. It is a special point of interest that the majority of Israelite voters within the local electorate also cast their votes in favor of this party. We cannot do better than to assume that the reason for this was that they were reassured by county Lord Lieutenant's firm stance against the Arrowcross movement. The supporter base of the loyalist candidate was the most heterogeneous of the three, containing members of all different social groups of the local electorate in equal proportions. As opposed to this, the voter-base of the Arrowcross Party was the most homogenous: their candidate was almost exclusively supported by the peasants of the villages around the town. This trend indicates that a part of the Hungarian peasantry had enough of the hopelessness of its situation and was willing to support a radical movement that offered demagogic promises to swiftly better its prospects.

Szabó, Dániel: Participants of the Military Service Protests

During the first three months of 1889 Hungary's capital was loud from the clamor of protests. The students were the first to hold demonstrations protesting against the legal amendment whereby they would have had to serve an extra year unless they passed the officers' examination after their first year of military service, i.e. they would have had to serve just a single year less than ordinary mortals. The university movement was used by the opposition parties to propagate their political view according to which "the situation of Hungary is bad within the Monarchy" as well as to turn the government out of office. During the politicization of the series of protests the composition of its leaders changed as well: the traditional student elite was replaced in part by the oppositions political sympathizers. Several members of the lower classes also joined the street protests, and their activities appeared to threaten the social order in the eyes of many. Accordingly, the powers that took a much harsher line against them than against the "educated youth" perceived as "our sons". Although the legal amendment under dispute was finally accepted by the Parliament, the three months' protests had a definitive role in the fall of prime-minister Kálmán Tisza one year afterwards.

A KORALL szerzőinek!

A KÉZIRAT LEADÁSA

A szerkesztőség társadalomtörténeti, máshol nem publikált cikkeket, recenziókat fogad el közlésre, kizárólag az alábbi formai feltételek teljesítésével. A szerkesztőség fenntartja a jogot arra, hogy átdolgozás javaslatával visszaadja a kéziratot a szerzőnek, továbbá azt, hogy anonim külső lektort kér fel a kézirat tartalmi vizsgálatára.

A kézirat megjelentetésével a szerzők elfogadják, hogy cikkük kivonata, a lap példányainak elfogyta után pedig az egész cikk az Interneten (www.korall.org) is megjelenik. (Amennyiben ehhez szerző nem járul hozzá, úgy azt írásban jelezze a szerkesztőségnek.)

Minden szerző tiszteletpéldányként díjmentesen öt, recenzió esetén három példány átvételére jogosult.

A kézirati szöveget lemezen (MS Word 97, 98, 2000, XP) kérjük a szerkesztőséghez eljuttatni, mellékelve egy kinyomtatott példányt, mely megegyezik a fájl tartalmával. (Előzetes cikk változatot, bemutatkozó részletet elég e-mailben csatolt fájlként elküldeni a korall@mailbox.hu címre.) Amennyiben később javít még a szerző, úgy azokat egyértelműen, korrekktúrajelekkel a nyomtatott példányon jelölje. Célzerű a táblázatokat, ábrákat külön fájlban is leadni. Felhívjuk szerzőink figyelmét, hogy a szövegszerkesztők generált lábjegyzet funkcióját használják. Minden szerzőtől – idegen nyelvű fordításra – kérünk egy kb. 1000 leütés terjedelmű rezümét is.

A korrekktúra javítási mintáját lásd: Révai Nagy Lexikona (Bp. 1915, reprint 1993) „korrekktúra” címszavánál (12. kötet, 58–59. oldal).

Recenziók esetén a recenzált munká(k)ról az összes könyvészeti adatot (kiadó, oldalszám, mellékletek, térképek, illusztrációk, sorozat megnevezése) is kérjük feltüntetni.

Kéziratot nem őrzünk meg.

HIVATKOZÁSOK

Mind az irodalmi, mind a forráshivatkozásokat, továbbá minden megjegyzést *lábjegyzetben* kérünk feltüntetni.

Az irodalmi hivatkozások a következő formátum szerint szerepeljenek: Szerző évszám: oldalszám. (pl. Nagy 1988: 23.) Több szerző által jegyzett mű esetén a hivatkozás formátuma: Szerző–Szerző évszám: oldalszám. (pl. Berger–Luckmann 1998: 104–105.)

A forráshivatkozások a forrástípusnak (levéltári forrás, újságcikk, interjú stb.) megfelelő formát kövessék. Levéltári források esetében kérjük, hogy a második előfordulástól kezdve rövidített formában hivatkozzon a szerző, s a rövidítés módját az első hivatkozásnál jelezze. (pl. első hivatkozásnál: Somogy Megyei Levéltár (= SML) Főispáni iratok (= Fi) 13789/1935. – további hivatkozások esetén: SML Fi 1852/1937.)

A tanulmány után először a felhasznált levéltári, könyvészeti és egyéb források (pl. interjú: ki készítette, kivel, mikor) sorolandók fel. Például:

FORRÁSOK

Vas Megyei Levéltár, Alispáni iratok 1931–1937.

Nemzeti Sport 1925–1935.

Interjú Nagy Ferenc tájfutóval 1983. február 12-én, készítette Debreceni Rezső.
(A szerző tulajdonában.)

A hivatkozott irodalom jegyzéke a felhasznált források után következik, a cikk legvégén, tételes felsorolásban, abc-sorrendben. Az irodalmi hivatkozások formátuma tekintetében az alábbi példák irányadóak:

HIVATKOZOTT IRODALOM

[Kötetek:]

Botond Ágnes 1991: *Pszichohistória – avagy a lélek történetiségének tudománya*. Budapest

Baross Károly, bellusi (szerk.) 1893: *Magyarország földbirtokosai*. Budapest

Kiss, Attila 1977: *Avar Cemeteries in County Baranya. Cemeteries of the Avar Period (567–829) in Hungary II*. Budapest [– idegennyelvű írásmód].

[Tanulmánykötetből:]

Gróh Dániel 1994: Építéstörténeti megjegyzések a limes Visegrád környéki védelmi rendszeréhez. In: Lőrinczy Gábor (szerk.) *A kőkortól a középkorig. Tanulmányok Trogmayer Ottó 60. születésnapjára*. Szeged, 239–247. [oldalszámmal!]

Hudi József 1997: Veszprém vármegye nemessége 1812-ben. In: Ódor Imre – Pálmány Béla – Takács Imre (szerk.) *Mágnások, birtokosok, címerlevelese. /Rendi társadalom – polgári társadalom 9./* Debrecen, 219–227. [sorozat nevét egyenes zárójelben normál betűvel!]

[Folyóiratból:]

Láng Panni 1986: Egy budapesti polgárcsalád mindennapjai. *Történelmi Szemle* 29. 1. 80–94.

Ecsedy István 1990: Dombay János (1900–1961). *Baranya* 3. 2. 168–170.

[mindig jelezzük a kötet-, füzettszámot, valamint az oldalszámokat, esetleg az évfolyamot is!]

[Évkönyvből:]

Dombay János 1959: Próbaátadások a villánykövesdi későrézkori lakótelepen. *Janus Pannonius Múzeum Évkönyve* 55–74. [oldalszámmal!]

[Lexikonszócikk:]

‘Korallok’ szócikk. In: *Révai Új Lexikona* 12. kötet, Budapest, 1915. 26.

[Újságcikk:]

Szónyi Ottó 1926: A pécsi püspökség templomai. *Dunántúl* 1926. december 25. 18.
[Lehetőség szerint szerepeljen itt az oldalszám is, s az év kétszer legyen kiírva. Amennyiben az újságcikk egy szakirodalmi/irodalmi cikket jelöl, a hivatkozott

irodalmak között tüntessük fel. Ha azonban forrásként használjuk (pl. szöveg-
elemzésre, adatforrásként stb.), a források jegyzékében szerepeltessük azt!]

[Kéziratok:]

Katádfay Tihamér 1966: *Legnagyobb gondolataim*. Kézirat. (Vas Megyei Levél-
tár, Kézirattár 551. sz.)

[A lelőhely (pl. OSZK Kézirattár) megjelölése fontos. Amennyiben forrásként hasz-
náljuk, akkor oda kerüljön. Ha tudományos műként, akkor kötethez hasonlóan a hi-
vatkozott irodalmak között tüntessük fel.]

[Megjelenés alatt álló publikáció:]

Gyáni Gábor 2001: Érvék a kettős struktúra elmélete ellen. *Korall* 3–4. megjelenés
előtt

[Idegen nyelvű publikációnál előre kerül a családnév, több szerzős mű esetén (hosszú)
kötéjjel választjuk el a szerzőket (szerkesztőket):]

Heather, Peter – Matthews, John 1991: *The Goths in the Fourth century*. Liverpool

EGYÉB

- Kerüljük a p., pp., o., old., i.m., ld. c. rövidítéseket!
- Ügyeljünk az elválasztójel (-) és a kötőjel (–) helyes használatára! (Számok, évszám-
mok, oldalszámok közé „–” jelet rakjunk!)
- Az idézeteket csak e jelek közé: „” írjunk! Idézetben belüli idézet »...« jelek közé ke-
rüljön!
- A szerző vagy a fordító által tett megjegyzések formátuma: (A Szerző) (A Ford.)
(Kiemelés tőlem), esetleg a szerző monogrammjá zárójelben
- A % jel mindig tapad a számhoz!

A KORALL SZERKESZTŐSÉGE ÉS SZERKESZTŐI:

Korall Szerkesztősége –

ELTE TÁTK Szociológiai Intézet Történeti Szociológia Tanszék

1117 Budapest, Pázmány P. sétány I/a B. ép. 2129.

(1) 209-05-55/6874; korall@tla.hu, www.korall.org

Czoch Gábor, g.czoch@tla.hu

Horváth Gergely Krisztián – főszerkesztő, hktm@ludens.elte.hu

Granasztói Péter, grana@neprajz.hu

Klement Judit, eperfa@hotmail.com

Lengvári István, lengvari@lib.pte.hu

Sasfi Csaba, sasfics@freemail.hu

Szegedi Péter, szegedi@mailbox.hu

A KORALL az alábbi könyvesboltokban kapható:

BUDAPEST

Budapesti Teleki Téka
1088 Baross u. 1.

ELTE BTK Jegyzetbolt
1088 Múzeum krt. 6/8.

Írók Boltja
1061 Andrásy út. 45.

Kis-Magiszter Könyvesbolt
1053 Magyar u. 40.

Kódex Könyvárúhá
1054 Honvéd u. 5.

Osiris Könyvesbolt
1053 Veress Pálné u. 4-6.

Pont Könyvesbolt
1051 Nádor u. 8.

DEBRECEN

Lícium Könyvesbolt
4026 Kálvin tér 2/c.

Sziget Egyetemi Könyvesbolt
4010 Egyetem tér 1.

MISKOLC

Egyetemi Könyvesbolt
3515 Egyetemváros

PÉCS

Bagolyfészek Könyvesbolt
7621 Ferencsek u. 27.

Széchenyi Könyvesbolt
7624 Rókus u. 5.

SZEGED

Nyugat Antikvárium
6724 Vitéz u. 13-15.

Sík Sándor Könyvesbolt
6720 Oskola u. 27.

SZÁZADVÉG

Új folyam 33. szám 2004. 3. szám

Tartalomjegyzék

Táborverés

Enyedi Zsolt: A voluntarizmus tere. A pártok szerepe a törésvonalak kialakulásában

Fogalom-tár

Lutz Niethammer: A „floating gap” innenső oldalán. Kollektív emlékezet és identitáskonstrukció a tudományos diskurzusban

Gyáni Gábor: Kontextus és kontextualizáció a történetírásban

Helybenjárás

Kákai László: Politikai kultúra és lokalitás

Bocz János: Újjáválasztott polgármesterek, avagy kiket és miért választanak meg ismét a szavazópolgárok?

Újragondolás

Felkai Gábor: Max Weber és a demokrácia problémája. Értelmezhető-e weberi kategóriák alapján a mai Magyarország politikai szerkezete?

Piaci gazdaság

S. Molnár Ágnes: Asszonyok és családközpontúság. A mezőgazdasági kistermelés és a nemi szerepek a kiskanizsai „sáskáknál”

Századvég-szövegelő

„...a szellemi szabadságot élhetem...” Balázs Zoltán és Kapitány Balázs beszélgetése Tomka Miklóssal

Az AETAS 2004. évi előfizetői felhívása

Tisztelt Olvasóink!

Tematikus számaink tartalmából: Gazdaság- és társadalom Magyarországon a 19–20. században; Európa története a kora középkorban; Diplomáciatörténet a középkortól napjainkig. Határontúli rovatunkban: Alföldy Géza, Scott M. Eddie.

Eddigi gyakorlatunkhoz híven a 2004-es évfolyamra is kedvezményt biztosítunk előfizető olvasóinknak.

Éves előfizetői díj: 1600 Ft.

Egy számot megrendelőinknek: 400 Ft + postaköltség.

Egy szám könyvesbolti ára: 500 Ft.

A folyóirat előfizethető a folyóirathoz mellékelt csekkszelvényen. Korábbi számainkból (postaköltség felszámításával) a szerkesztőség címén a következők rendelhetők meg:

- 1992/3.: 17. század magyar művelődéstörténet
- 1993/4.: Historiográfia
- 1994/3.: Külföldi történészek magyar történelemről
- 1994/4.: Angol–francia reformmozgalmak
- 1995/1-2.: Közvélemény és propaganda a 17. századi Magyarországon
- 1995/3.: Szláv népek története a középkorban
- 1995/4.: Az abszolutizmus kora Magyarországon
- 1996/1.: Észak-Amerika a 19. században
- 1996/2-3.: Magyar emigrációk a 19–20. században
- 1996/4.: Ókori civilizációk
- 1997/1.: Magyar művelődéstörténet
- 1997/2-3.: Középkori történeti szám
- 1997/4.: 19. századi magyar történet; AETAS repertórium 1985–95.
- 1998/1.: Az orosz ortodoxia
- 1998/2-3.: Az 1848–49-es magyar forradalom és szabadságharc
- 1998/4.: Észak-Amerika a századfordulón
- 1999/1-2.: 19. századi magyar történelem
- 1999/3.: A francia középkor kutatás újabb irányzatai
- 1999/4.: Az oszmán török birodalom története
- 2000/1-2.: Megtorlások a magyar történelemben
- 2000/3.: Az első ezredforduló Európában
- 2000/4.: Összehasonlító történetírás
- 2001/1.: 19. századi észak-amerika története
- 2001/2.: Nagy csaták-hadtörténet
- 2001/3-4.: Osztrák–Magyar Monarchia

-
- 2002/1.: Oszmán Birodalom észak-nyugati határai
2002/2-3.: „Az életrajzírás, mint történeti probléma”
(új- és legújabb kori magyar)
2002/4.: Közép- és koraiújkorai művelődéstörténet
2003/1.: Az orosz állam
2003/2.: Erdély története
2003/3-4.: Kultusz a történelemben

Az előző évhez hasonlóan az idei évben is átutalhatja jövedelemadójának 1%-át egy olyan egyesületnek, alapítványnak stb., amelyet erre érdemesnek tart. Folyóiratunk szerkesztői azzal a tiszteletteljes kéréssel fordulnak Önhöz, hogy ha elveivel összeegyeztethetőnek és támogatásra méltónak tartja folyóiratunkat, válassza az AETAS-t. *2003-ban* folyóiratunkhoz támogatóink 1%-os felajánlásából összesen 81.884 Ft érkezett be. Ezt az összeget a 2003/2. szám nyomdaköltségéhez használtuk fel. *Segítségüket köszönjük.*

Ha az idei évben is az Aetas támogatása mellett dönt, akkor töltsse ki részünkre az APEH-től kapott rendelkező nyilatkozatot. Adószámunk: 19079581-2-06

*Nagyon köszönjük Olvasóink eddigi támogatását és érdeklődését.
Reméljük, hogy erre a jövőben is számíthatunk.*

AETAS Szerkesztősége
6701 Szeged, Pf.: 1179.

<http://www.lib.jgytf.u-szeged.hu/aetas/>

E-mail: aetas@mail.u-szeged.hu

MÚLT ÉS JÖVŐ

ZSIDÓ KULTURÁLIS
FOLYÓIRAT

2004/3

Heller Ágnes: Hosszú utóirat „A zsidókérdés megoldhatatlansága” című írásomhoz

Vajda Júlia: A „mi holokausztunk”, a „ti holokausztotok”, az „ő holokausztjuk”

Fenyves Katalin – Kőbányai János: Az Auschwitz-album, ha magyar

Ilana Rosen: A nő és az idő a holokauszt osztrák–magyar származású női túlélői élettörténetében

Shiri Zsuzsa: Magyar zsidó túlélő nők a holokausztra emlékeznek, élettörténetek antológiája

Reuveni Sári: Nők az Igaz Emberek között Magyarországon

Hava Pinhas-Cohen: Minden zsidónak tudnia kell, hogy nincs egyedül

Sarusi Kiss Béla – Szegedi Péter: „Zsidómentesen, újjászületve...”
Őrségváltás a magyar labdarúgásban 1939–1944

Tooth Gábor Andor: A művészet erejével válaszolva. Waldsee 1944

Eva M. Amichay: A valódi rehabilitáció esélye

Marinov Péter: Mi történt eddig a régi pesti zsidónegyed védelmében?

Mayer András: Víg élet a romokon